

STRESZCZENIE POPULARNONAUKOWE W JEZYKU POLSKIM

Głównym celem projektu jest zaproponowanie nowych interpretacji bogatej i zróżnicowanej stylistycznie twórczości muzycznej powstającej w **Kairze od 2011 roku**, czyli od tzw. Rewolucji 25 Stycznia, która doprowadziła do zakończenia wieloletnich rządów Husniego Mubaraka i gwałtownych zmian na egipskich scenach muzycznych. Stąd też **aktywizm polityczny** i **zmiana kulturowa** stanowią rodzaj klamr spinających projekt. Wybór **sceny kairskiej**, czy też właściwie szeregu scen muzycznych funkcjonujących w tej ogromnej i tętniącej życiem metropolii, jest głęboko przemyślany. Stolica Egiptu stanowiła centrum arabskiej kultury popularnej od lat 50. XX w., dzisiaj zaś nowe generacje artystów, urodzonych za rządów Sadata i Mubaraka, czyli od początku lat 70., uprawiają prawdziwe bogactwo stylistyk muzycznych. Ten muzyczny tygiel to nowoczesna muzyka elektroniczna w stylach *mahraganat* i *electro shaabi*, hip-hop, rock, różne reinterpretacje muzycznego kanonu arabskiego (np. Eskenderella Band), ale też awangardowi artyści o międzynarodowych ambicjach (np. Maurice Louca) i niezwykle twórcze wokalistki–diwy (np. Dina El-Wedidi. Youssra El-Hawary i Maryam Saleh). Bardzo ważne są też masowe i najbardziej popularne odmiany popu, zdecydowanie słabiej uwzględniane w dotychczasowych badaniach naukowych. Odzwierciedlona zostanie różnorodność światopoglądowa kairskich artystów, choćby to, że niektórzy muzycy nurtów *shaabi* („miejski folk”) i *szababijja* (współczesny pop arabski) gorąco wspierają politykę prezydenta Egiptu, Abd al-Fattaha as-Sisiego w bieżących sprawach politycznych, religijnych i edukacyjnych, inni prezentują głęboki krytycyzm wobec elit politycznych i religijnych, zarówno muzułmańskich, jak i chrześcijańskich (koptyjskich).

Projekt wychodzi od **analizy tekstualnej** zakorzenionej w arabistyce, studiach bliskowschodnich i znajomości dialektu egipskiego języka arabskiego przez członków zespołu. Tym niemniej, wiedza filologiczna to tylko punkt wyjścia i podczas badań zostanie ona poszerzona w sferze metodologii o Bachtinowskie rozumienie **dialogiczności** oraz zastosowanie kategorii **intertekstualności**, szczególnie przydatnej do analizy utworów muzycznych w szerokim sensie, czyli ich warstwy tekstowej, ale też specyfiki **brzmienia i cech dźwiękowych**. Bardzo ważnym aspektem projektu są kilkumiesięczne **badania terenowe** w aglomeracji Wielkiego Kairu, umożliwiające nawiązanie bezpośredniego kontaktu z muzykami, menedżerami i twórcami prężnych instytucji kulturowych (np. Room Art Space i El Sawy Culturewheel), a także słuchaczami poszczególnych gatunków muzycznych. Ten element pozwoli też na zbadanie **oddziaływania muzyki na co dzień i uwarunkowań społecznych**, w których funkcjonują artyści. Ważność proponowanych badań terenowych zbliża projekt do etnomuzykologii, wprowadzającej ostatnio twórczy ferment w badaniach nad muzyką arabską. Znaczenie muzyki zostanie też przeanalizowane w kontekście podziałów klasowych i ekonomicznych, religii, etniczności, nacjonalizmu egipskiego i arabskiego oraz problemów płci kulturowej.

Badania nad współczesną muzyką arabską rozwijają się w sposób imponujący, jednakże dorobek ten w wielu aspektach sprawia jeszcze wrażenie skromnego i niespójnego. Niniejszy projekt dąży do rozszerzenia go, oferując spójność metodologiczną i szerokość tematyki, a także spojrzenia na bardzo zróżnicowane gatunki muzyczne, uprawiane na scenach kairskich. Głównym innowacyjnym rezultatem projektu będzie monografia recenzowana, której wydanie planowane jest w renomowanym wydawnictwie europejskim (np. Routledge, Brill, Edinburgh University Press). Ponadto zespół badawczy planuje złożenie co najmniej dwóch tekstów do wiodących międzynarodowych czasopism naukowych (np. „Middle East Journal of Culture and Communication”, „Ethnomusicology”, „Journal of Popular Music Studies”), a także arabskich wydawnictw poświęconych kulturze popularnej (np. „Ma3azef”).